Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda)

24. september 2019*

Sätted institutsioonide kohta – Euroopa kodanikualgatus – Rahvus- ja keelevähemuste kaitse – Kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse tugevdamine – Osaline registreerimine – Pädevuse andmise põhimõte – Olukord, kus ei esine komisjoni seadusandlike volituste ilmselget puudumist – Põhjendamiskohustus – ELL artikli 5 lõige 2 – Määruse (EL) nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punkt b – ELTL artikkel 296

Kohtuasjas T-391/17,

Rumeenia, esindajad: R. Radu, C.-M. Florescu, E. Gane ja L. Lițu, ning hiljem C.-M. Florescu, E. Gane, L. Lițu ja C.-R. Canțăr, s

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: H. Krämer, L. Radu Bouyon ja H. Stancu,

kostja,

keda toetab

Ungari, esindajad: M. Fehér, G. Koós ja G. Tornyai,

menetlusse astuja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada komisjoni 29. märtsi 2017. aasta otsus (EL) 2017/652, milles käsitletakse kavandatud kodanikualgatust „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe“ (ELT 2017, L 92, lk 100),

ÜLDKOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president M. Prek, kohtunikud E. Buttigieg (ettekandja) ja M. J. Costeira,

kohtusekretär: ametnik I. Dragan,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 9. aprilli 2019. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: rumeenia.

otsuse

Vaidluse taust

1 15. juulil 2013 esitas Bürgerausschuss für die Bürgerinitiative Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe (kodanikualgatuse „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe“ kodanike komitee, edaspidi „komitee“ või „korraldajad“) Euroopa Komisjonile Euroopa kodanikualgatuse (edaspidi „EKA“) kava „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe“ (edaspidi „kavandatud EKA“).

2 Komisjon jättis 13. septembri 2013. aasta otsusega C(2013) 5969 final kavandatud EKA registreerimise taotluse rahuldamata põhjusel, et EKA väljus ilmselgelt talle antud nende volituste piirest, mille alusel võis ta esitada Euroopa Liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks.

3 Komitee esitas hagi Üldkohtule, kes 3. veebruari 2017. aasta kohtuotsusega Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe *vs.* komisjon (T-646/13, EU:T:2017:59) tühistas otsuse C(2013) 5969 final põhjusel, et komisjon oli rikkunud oma põhjendamiskohustust.

4 29. märtsil 2017 võttis komisjon vastu otsuse (EL) 2017/652, milles käsitletakse kavandatud kodanikualgatust „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe“ (ELT 2017, L 92, lk 100, edaspidi „vaidlustatud otsus“), mille artikkel 1 sätestab:

„1. Käesolevaga registreeritakse kavandatud kodanikualgatus „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe.

2. Toetusavaldusi kavandatud kodanikualgatusele võib koguda, lähtudes arusaamast, et selle eesmärk on, et komisjon esitaks järgmised ettepanekud:

– nõukogu soovitus liidus kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kaitse ja edendamise kohta;

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus või määrus, millega kohandatakse rahastamisprogramme nii, et neid saavad kasutada väikesed piirkondlike ja vähemuskeelte kogukonnad;

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus või määrus, millega luuakse peamiselt Euroopa Liidu rahastatav keelelise mitmekesisuse keskus, mis tugevdaks teadlikkust piirkondlikest ja vähemuskeeltest ning edendaks mitmekesisust kõigil tasanditel;

– määrus, millega kohandatakse struktuurifondide ülesannete, peamiste eesmärkide ja organisatsiooni struktuuri suhtes kohaldatavaid üldeeskirju, et võtta arvesse vähemuste kaitset ja kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse edendamist, tingimusel et rahastatavad meetmed tugevdavad liidu majanduslikku, sotsiaalset ja piirkondlikku seotust;

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse programmi „Horisont 2020“, et parandada sellise lisandväärtuse analüüsi, mida võivad anda rahvusvähemused ning kultuuriline ja keeleline mitmekesisus ELi eri paikade sotsiaalsele ja majanduslikule arengule;

– ELi õigusaktide muutmine, et tagada liidu kodanike ja kodakondsuseta isikute ligilähedaselt võrdne kohtlemine;

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, et kehtestada ühtne autoriõigus nii, et kogu ELi käsitataks autoriõiguse seisukohast siseturuna;

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu [10. märtsi 2010. aasta] direktiivi 2010/13/EL [audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT 2010, L 95, lk 1)] muutmine, et tagada teenuste osutamise vabadus ja audiovisuaalsisu kättesaadavus piirkondades, kus elavad rahvusvähemused;

– nõukogu määrus või otsus EL toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetlustest grupierandi tegemiseks projektide puhul, millega edendatakse rahvusvähemusi ja nende kultuuri.“

5 Vaidlustatud otsuse põhjenduse 2 kohaselt kutsutakse kavandatud EKAga „[liitu] üles parandama rahvus- ja keelevähemusse kuuluvate isikute kaitset ning tugevdama liidus kultuurilist ja keelelist mitmekesisust“.

6 Vaidlustatud otsuse põhjenduse 3 kohaselt on kavandatud EKA eesmärk sõnastatud järgmiselt:

„Algatuse eesmärk on kutsuda [liitu] üles võtma vastu õigusakte, millega parandada rahvus- ja keelevähemusse kuuluvate isikute kaitset ning tugevdada liidus kultuurilist ja keelelist mitmekesisust. [Need aktid hõlmavad] poliitikameetmeid piirkondlike ja vähemuskeelte, hariduse ja kultuuri, regionaalpoliitika, osaluse, võrdõiguslikkuse, audiovisuaal- ja muu meediasisu ning piirkondliku (riigi) toetuse valdkonnas.“

7 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 4 märgitakse, et kavandatud EKA lisas on konkreetselt nimetatud 11 alljärgnevat liidu õigusakti, mille kohta sisuliselt soovitakse, et komisjon teeks ettepaneku:

a) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 167 lõike 5 teisel taandel ja artikli 165 lõike 4 teisel taandel põhinev nõukogu soovitus, milles käsitletakse kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kaitset ja edendamist liidus;

b) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 167 lõike 5 esimesel taandel ja artikli 165 lõike 4 esimesel taandel põhinev Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus või määrus, et kohandada rahastamisprogramme nii, et neid saavad kasutada väikeste piirkondlike ja vähemuskeelte kogukonnad;

c) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 167 lõike 5 esimesel taandel ja artikli 165 lõike 4 esimesel taandel põhinev Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus või määrus, et moodustada keelelise mitmekesisuse keskus, mis suurendaks teadlikkust piirkondlike ja vähemuskeelte tähtsusest ja edendaks mitmekesisust kõikidel tasemetel ning mida rahastab peamiselt Euroopa Liit;

d) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitel 177 ja 178 põhinev Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, et ühtlustada ühissätteid, mis käsitlevad ELi regionaalfonde, mistõttu vähemuste kaitse ning kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse edendamine oleks nendega hõlmatud kui valdkondlikud eesmärgid;

e) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 173 lõikel 3 ja artikli 182 lõikel 1 põhinev Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust, milles käsitletakse programmi „Horisont 2020“, et parandada sellise lisandväärtuse analüüsi, mida rahvusvähemused ning kultuuriline ja keeleline mitmekesisus võivad anda ELi piirkondade sotsiaalsele ja majanduslikule arengule;

f) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 20 lõikel 2 ja artiklil 25 põhinev nõukogu direktiiv, määrus või otsus, et tugevdada ELis rahvusvähemustesse kuuluvate kodanike positsiooni, tagamaks, et nende õigustatud muresid võetakse arvesse Euroopa Parlamendi liikmete valimisel;

g) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 19 lõikel 1 põhinevad tõhusad meetmed diskrimineerimise lõpetamiseks ja võrdse kohtlemise edendamiseks, sealhulgas rahvusvähemuste puhul, milleks tuleks eelkõige läbi vaadata senised nõukogu direktiivid võrdse kohtlemise kohta;

h) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 79 lõikel 2 põhinev ELi õigusaktide muutmine, et tagada liidu kodanike ja kodakondsuseta isikute ligilähedaselt võrdne kohtlemine;

i) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 118 põhinev Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, et kehtestada ühtne autoriõigus nii, et kogu ELi käsitataks autoriõiguse seisukohast siseturuna;

j) Euroopa Parlamendi ja nõukogu [10. märtsi 2010. aasta] direktiivi 2010/13/EL [audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (ELT 2010, L 95,, lk 1)] Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 53 lõikel 1 ja artiklil 63 põhinev muutmine, et tagada teenuste osutamise vabadus ning audiovisuaalsisu kättesaadavus piirkondades, kus elavad rahvusvähemused;

k) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 109, artikli 108 lõikel 4 või artikli 107 lõike 3 punktil e põhinev nõukogu määrus või otsus grupierandi tegemiseks projektide puhul, millega edendatakse rahvusvähemusi ja nende kultuuri.

8 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 5 märgitakse, et aluslepingute rakendamiseks võib liidu õigusakte vastu võtta järgmistes valdkondades:

– Euroopa rahvaste kultuuri ja ajaloo alaste teadmiste täiendamine ja levitamine; üleeuroopalise tähtsusega kultuuripärandi säilitamine ja kaitsmine; mitteäriline kultuurivahetus; kunsti- ja kirjandusloominq, kaasa arvatud audiovisuaalsektor;

– hariduses Euroopa mõõtme arendamine, sealhulgas liikmesriikide keelte õpetamise ja levitamise kaudu;

– struktuurifondide ülesannete, prioriteetsete eesmärkide ja korralduse kindlaksmääramine, tingimusel et rahastatavad meetmed aitavad tugevdada liidu majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust;

– liikmesriikide tegevuse toetuseks võetavad erimeetmed, mille eesmärk on kiirendada tööstuse kohanemist struktuurimuudatustega, ergutada sellise keskkonna tekkimist, mis soodustaks algatuslikkust ja ettevõtjate, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arengut kogu liidu ulatuses, ergutada sellise keskkonna tekkimist, mis soodustaks ettevõtjatevahelist koostööd, ning edendada innovatsiooni, teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise poliitika tööstusliku potentsiaali paremat ärakasutamist;

– teadusuuringute ja tehnoloogia areng, nähes selleks ette mitmeaastase raamprogrammi, milles määratakse kindlaks liidu tegevuse teaduslikud ja tehnoloogilised eesmärgid ja asjakohased prioriteedid, tuuakse välja niisuguse tegevuse üldsuunad ning määratakse kindlaks maksimaalne üldmaht ja üksikasjalikud eeskirjad liidu finantsosaluseks raamprogrammis ning vastavad osad, mis on nähtud ette iga tegevuse puhul;

– liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike õigused, sealhulgas liidusisest liikumisvabadust ja teistes liikmesriikides elamist reguleerivad tingimused;

– Euroopa intellektuaalomandi õiguste loomine, et tagada intellektuaalomandi õiguste ühetaoline kaitse kogu liidus, ning kogu liitu hõlmava tsentraliseeritud loa andmise, koordineerimise ja järelevalve korra kehtestamine;

– füüsilisest isikust ettevõtjana tegevuse alustamist ja jätkamist käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide koordineerimine;

– Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 lõikes 2 sätestatud menetlusest vabastatud riikide antava abi kategooriate kindlaksmääramine.

9 Vaidlustatud otsuse põhjenduses 6 järeldab komisjon eespool esitatud põhjendustest, et kavandatud EKA ei ületa osas, mis käsitleb komisjoni ettepanekuid aluslepingute rakendamiseks liidu õigusaktide kohta, nagu on osutatud põhjenduse 4 punktides a–e ja h–k, ilmselgelt komisjoni volitusi esitada liidu õigusakti ettepanekuid aluslepingute rakendamiseks vastavalt [Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta] määruse [(EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (ELT 2011, L 65, lk 1)] artikli 4 lõike 2 punktile b.

10 Mis aga puudutab kaht ülejäänud ettepaneku soovi, millele kavandatud EKAs viidatakse, nimelt neid, mida mainitakse vaidlustatud otsuse põhjenduse 4 punktides f ja g, siis järeldas komisjon selle otsuse põhjendustes 7–9, et kavandatud EKA ületab ilmselgelt tema volitusi esitada liidu õigusakti ettepanekuid aluslepingute rakendamiseks vastavalt määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktile b.

Menetlus ja poolte nõuded

11 Rumeenia esitas käesolevas asjas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 28. juunil 2017.

12 Rumeenia esitas Üldkohtu kantseleisse samal päeval saabunud eraldi dokumendiga ajutiste meetmete kohaldamise taotluse ELTL artiklite 278 ja 279 alusel, et Üldkohus peataks vaidlustatud otsuse kohaldamise. See taotlus jäeti rahuldamata 13. novembri 2017. aasta kohtumäärusega Rumeenia *vs.* komisjon (T-391/17 R, ei avaldata, EU:T:2017:805).

13 Teise koja presidendi 27. septembri 2017. aasta otsusega lubati Slovaki Vabariigil Rumeenia nõuete toetuseks menetlusse astuda. Üldkohtu kantseleisse 18. oktoobril 2017 saabunud kirjas teatas Slovaki Vabariik Üldkohtule, et ta loobub menetlusse astumisest, mistõttu 16. novembri 2017. aasta kohtumäärusega Rumeenia *vs.* komisjon (T-391/17, ei avaldata, EU:T:2017:823) võeti talt käesolevas kohtuasjas menetlusse astuja staatus.

14 Teise koja presidendi 15. novembri 2017. aasta otsusega lubati Ungaril komisjoni nõuete toetuseks menetlusse astuda. Ungari menetlusse astuja seisukohad esitati pärast koja presidendi poolt selleks määratud tähtaja möödumist, mistõttu neid toimikusse ei lisatud.

15 16. novembri 2017. aasta kohtumäärusega Rumeenia *vs.* komisjon (T-391/17, ei avaldata, EU:T:2017:831), mis jäeti apellatsiooniastmes muutmata 5. septembri 2018. aasta kohtumäärusega Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe *vs.* Rumeenia ja komisjon (C-717/17 P(I), ei avaldata, EU:C:2018:691), jäeti komitee menetlusse astumise avaldus rahuldamata.

16 Rumeenia palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

17 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja Rumeenialt.

Õiguslik käsitlus

Sissejuhatavad märkused

18 Kohtuistungil suuliste seisukohtade ärakuulamiseks seadis komisjon Üldkohtu küsimustele vastates kahtluse alla hagi vastuvõetavuse, tuues esiteks esile asjaolu, et hagi esitati hilinenult, ja teiseks asjaolu, et vaidlustatud otsus ei ole vaidlustatav.

19 Olgu meenutatud, et liidu kohtul on iga juhtumi asjaolusid arvestades õigus hinnata, kas korrakohase õigusemõistmise kaalutlustel võib hagi sisulistel põhjustel rahuldamata jätta, ilma et ta peaks eelnevalt otsustama hagi vastuvõetamatust käsitlevate kostja argumentide üle (vt selle kohta 26. veebruari 2002. aasta kohtuotsus nõukogu *vs.* Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, punktid 51 ja 52; 23. märtsi 2004. aasta kohtuotsus Prantsusmaa *vs.* komisjon, C-233/02, EU:C:2004:173, punkt 26, ning 15. juuni 2005. aasta kohtuotsus Regione autonoma della Sardegna *vs.* komisjon, T-171/02, EU:T:2005:219, punkt 155).

20 Käesolevas asjas leiab Üldkohus, et menetlusökonoomia huvides tuleb kõigepealt analüüsida Rumeenia esitatud väiteid, lahendamata eelnevalt hagi vastuvõetavuse küsimust, sest hagi on järgnevalt välja toodud põhjustel igal juhul põhjendamata.

Sisulised küsimused

21 Oma hagi põhjenduseks esitab Rumeenia kaks väidet, millest esimese kohaselt on rikutud ELL artikli 5 lõiget 2 ja määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punkti b, ning teise kohaselt ELTL artikli 296 teist lõiku.

Esimene väide, mille kohaselt on rikutud ELL artikli 5 lõiget 2 ja määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punkti b

22 Esimesena märgib Rumeenia, et kavandatud EKA lisas esitatud üksikasjaliku teabe ja meetmete analüüs näitab, et hoolimata deklareeritud eesmärkidest, on see EKA tegelikult keskendatud üksnes rahvus- ja keelevähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste kaitse paranemisele, samas kui sel puudub igasugune otsene seos kultuurilise mitmekesisusega ELL artikli 3 ja ELTL artikli 167 tähenduses, mille tugevdamine on äärmisel juhul rahvus- ja keelevähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste kaitse parandamisele kaasnev tagajärg.

23 Mis puudutab aga esiteks kultuurilise mitmekesisuse tugevdamist ELTL artikli 167 lõigete 1 ja 4 tähenduses, siis on liidul pädevus tugi-, koordineerimis- ja täiendamismeetmete vallas, mitte aga ainupädevus või liikmesriikidega jagatud pädevus edendada poliitikat, mille ainus eesmärk on kultuuriline mitmekesisus. ELTL artikli 167 lõike 4 kohaselt ei saa kultuuriline mitmekesisus üksi olla liidu seadusandliku akti eesmärk, kuid liit peab seda arvesse võtma ja seda oma poliitika raames edendama. Teiseks, mis puudutab rahvus- ja keelevähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste kaitset, siis puudub liidul otsene seadusandlik pädevus ning see valdkond jääb endiselt liikmesriikide ainupädevusse, nagu tuleneb muu hulgas ELL artiklitest 2, 3, 7 ja 8, ELTL artikli 4 lõikest 2 ja eespool punktis 2 mainitud otsusest C(2013) 5969 final.

24 Teisena märgib Rumeenia, et kavandatud EKAs silmas peetud ja selle lisas esitatud konkreetseid tegevusvaldkondi tuleb analüüsida objektiivselt nende konteksti arvestades, mille määratleb kavandatud EKA ese ja eesmärgid. Ei piisa sellest, et kavandatud õigusaktid kuuluvad valdkonda, milles liit on pädev tegutsema. Arvestades, et vastavalt ELL artikli 5 lõikes 2 sätestatud pädevuse andmise põhimõttele võib liidu pädevust kasutada ainult aluslepingutes ette nähtud eesmärkide saavutamiseks, on vajalik ka see, et kõnealused aktid aitaksid oma sisult ja eesmärkidelt kaasa

asjakohase pädevuse valdkonnas liidu tegevusele seatud eesmärkidele. Ent aluslepingute ühestki sättest ei tulene, et poliitikaeesmärgid valdkondades, kus on nõutav liidu aktide vastuvõtmine, hõlmavad muu hulgas ka mõnda meedet siseriiklike vähemuste kaitse valdkonnas. Seega, kuna kavandatud EKA jääb oma eseme ja eesmärkide tõttu ilmselgelt väljapoole liidu pädevust, ei saa ühtegi meedet, mida võidakse taotletud eesmärkide saavutamiseks välja pakkuda, pidada selle pädevuse valdkonda kuuluvaks.

25 Kolmandana väidab Rumeenia, et ükski täiendava teabe hulgas loetletud meede ei ole niisugune, mida ei saaks pidada EKA esemele kohaseks või selle eesmärkidele vastavaks, nagu neid kirjeldatakse nõutud teabes, mistõttu individuaalne hindamine ei saa liidu pädevuse osas viia teistsuguse järelduseni. Selles osas on kavandatud EKA osaline registreerimine käesolevas asjas tulemusetu, kuna komisjon ei saa EKA alusel tegutseda muul eesmärgil kui see, mille on seadnud korraldajad, ilma et see kahjustaks selle eesmärgi sõltumatust või muudaks liigselt EKA eset.

26 Neljandana ja viimaseks väidab Rumeenia, et mis puudutab täpsemalt kavandatud EKA konkreetseid valdkondi, milleks on esiteks keelte, hariduse ja kultuuriga seonduvalt välja pakutud meetmed, siis tuginevad korraldajad vääralt kavandatud EKA punktis 2 „keelte“ osas välja pakutu puhul ELTL artikli 167 lõike 5 teisele taandele ja artikli 165 lõike 4 teisele taandele, sest need artiklid ei sisalda ühtegi sätet „keelte“ või „keelepoliitika“ kohta. Lisaks sellele ei viita ükski ELTL artiklite 165–167 eesmärkidest – milleks on muu hulgas kvaliteetse hariduse arendamine, liikmesriikide rahvuslikku ja regionaalset mitmekesisust respekteerides nende kultuuri õitsengule kaasaaitamine, või Euroopa rahvaste kultuuri ja ajaloo alaste teadmiste parandamine ja levitamine – isikutele, kes kuuluvad rahvus- ja keelevähemuste hulka. Seega ei ole „hariduse“ või „kultuuri“ valdkonna niisuguse konkreetse meetme, mis on mõeldud viidatud vähemustesse kuuluvate isikute toetamiseks, õiguslikuks aluseks aluslepingud ning seda olukorda ei saa ka muuta ELL artikkel 3. Pädevus võtta meetmeid rahvusvähemustesse kuuluvate isikute keelelise identiteedi valdkonnas on liikmesriikidel, arvestades, et selles kontekstis on kohaldatav 10. novembril 1994 vastu võetud Euroopa Nõukogu rahvusvähemuste kaitse raamkonventsiooni – mille pooled osad liikmesriigid on – artikkel 10.

27 Teiseks, mis puudutab regionaalpoliitika valdkonda, täpsemalt kavatsusi, mis põhinevad ühelt poolt ELTL artiklitel 177 ja 178 ning mille eesmärk on kohandada liidu regionaalfonde käsitlevaid sätteid, ning teiselt poolt ELTL artikli 173 lõikel 3 ja artikli 182 lõikel 1 ning mille eesmärk on muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT 2013, L 347, lk 104), siis väidab Rumeenia, et vastavalt ELTL artiklile 174 on ühtekuuluvuspoliitika seisukohast oluline eri piirkondade arengu kriteerium, mitte piirkondade rahvuslike, etniliste, kultuuriliste, usuliste või keeleliste eripärade kriteerium, seda enam, et üldreeglina ei ole mingit selget ja kehtivat seost teatud piirkondade etnilise koostisosa ja nende arengutaseme vahel. ELTL artikli 177 alusel vastu võetud akt ei saa kehtestada täiendavaid eesmärke võrreldes ELTL artiklis 174 sätestatuga. Sama kehtib ka programmi „Horisont 2020“ kohta, kuna ELTL artiklis 173 („Tööstus“) ja ELTL artiklis 179 („Teadusuuringud ja tehnoloogia arendamine ning kosmos“) loetletud erimeetmete eesmärgid ei ole mingil viisil seotud rahvusvähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste kaitsega. Rumeenia lisab, et liidu pädevuse raames puudub alus niisuguse õigusakti vastuvõtmiseks, mis – nagu käesolevas asjas – on vastuolus ELL artiklis 2 sätestatud väärtustega, kehtestades etnilist laadi kaudse diskrimineerimise, ja mis tekitab probleemi, et teise liikmesriigi territooriumil oleva rahvusvähemuse kaitsmisel ületatakse rahvusvahelise õigusega kehtestatud sugulasriigi sekkumise piirid.

28 Kolmandaks, mis puudutab kodakondsuseta isikutele suunatud meetmeid niisuguste isikute ja liidu kodanike võrdse kohtlemise tagamiseks, siis väidab Rumeenia, et rahvusvähemusse kuulumise kriteeriumi kasutamine eristaatuse andmiseks konkreetsele isikute grupile, nagu kodakondsuseta isikud, ei vasta ELTL artikli 79 lõikes 1 sätestatud eesmärkidele. Osas, milles kavandatud EKAs pakutakse välja ainult kodakondsuseta isikute soodsamat kohtlemist, ei vasta see kavandatud EKA

esemele ja võib äärmisel juhul olla mõne eraldiseisva EKA esemeks. EL toimimise lepingu V jaotise, kuhu kuulub ka ELTL artikkel 79, kohaldamisel võrdsustatakse kodakondsuseta isikud kolmandate riikide kodanikega, nagu nähtub ELTL artikli 67 lõikest 2. Ka sellest aspektist ei anna aluslepingud õiguslikku alust selliste aktide vastuvõtmiseks, mille eesmärk on tagada peaaegu võrdne kohtlemine kodakondsuseta isikute ja liidu kodanike vahel.

29 Neljandaks, mis puudutab kava luua liidu raames autoriõiguste ühtne süsteem, mis põhineb ELTL artiklil 118, siis märgib Rumeenia, et kavandatud EKA eesmärk näib olevat hõlbustada vähemuste hulka kuuluvate isikute poolt kaupade ja teenuste kasutamist nende oma keeles, mis on sageli naaberriigi keel, mistõttu kaldub see kava kõrvale ELTL artiklis 118 märgitud meetmete eesmärgist ning tekitab ka juba mainitud probleemi seoses sugulasriigi sekkumisega rahvusvähemusse kuuluvate isikute kaitsmisel. Vastavalt soovitustele, mis on nendes küsimustes esitatud rahvusvahelisel tasandil, tuleks soodsamat kohtlemist sugulasriigi poolt võimaldada kahepoolse lähenemise alusel pädeva riigi nõusolekul ning see peaks piirduma „haridus- ja kultuurivaldkondadega, kuna sellega taotletakse õiguspärast eesmärki soodustada kultuurilisi sidemeid ja kus [sooduskohtlemine] on selle eesmärgiga proportsionaalne“. Viimaks annavad keelekasutuse korraga seotud Euroopa patenti puudutavad raskused märku ka raskustest, mis on seotud ühtse intellektuaalomandi õiguste süsteemi loomisega kogu Euroopas.

30 Viiendaks, mis puudutab direktiivi 2010/13 muutmise kava, siis väidab Rumeenia, et erandi tegemine „piirkondade suhtes, kus elavad rahvusvähemused“ oleks vastuolus ELL artiklis 2 sätestatud väärtustega, kujutaks endast teenuste osutamise vabaduse seisukohast otsest diskrimineerimist, mis on ELTL artikliga 56 keelatud, ning tekitaks ka eespool punktis 29 mainitud probleemi, et rahvusvähemuste hulka kuuluvate isikute kaitsmisel ületataks sugulasriigi sekkumise piirid.

31 Kuuendaks ja viimaseks, seoses kavaga, mis põhineb ELTL artiklil 109 ja artikli 108 lõikel 4 või artikli 107 lõike 3 punktil d, mis käsitlevad riigiabi valdkonda, väidab Rumeenia, et kavandatav erand on vastuolus nende meetmete eesmärkidega, mida võib rahvusvahelise õiguse alusel võtta isikute suhtes, kes kuuluvad rahvusvähemusse ja mis on piiratud haridus-, kultuuri-, keele- ja usuvaldkondadega. Sugulasriigi poolt „piiriülese“ riigiabi andmine äriühingutele, kelle eesmärk on edendada naaberriigi rahvusvähemusse kuuluvate isikute õigusi, oleks vastuolus rahvusvahelise õiguse põhimõtetega, mis puudutavad sugulasriikide sekkumist teiste riikide territooriumil elavate rahvusvähemuste kaitsesse, kahjustaks konkurentsi ning tooks kaasa diskrimineerimise liidu kodanike vahel etnilise kriteeriumi alusel ning oleks seega liidu väärtustega vastuolus.

32 Komisjon, keda toetab Ungari, vaidleb Rumeenia argumentidele vastu.

33 Kõigepealt tuleb meenutada, et Lissaboni lepinguga kehtestatud ELL artikli 11 lõige 4 annab liidu kodanikele õiguse võtta teatud tingimustel üles initsiatiivi kutsuda komisjoni üles esitama talle antud volituste piires asjakohast ettepanekut küsimustes, mille suhtes on nende kodanike arvates vaja aluslepingute rakendamiseks vastu võtta liidu õigusakt (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 23).

34 EKA esitamise õigus, nagu ka õigus pöörduda petitsiooniga Euroopa Parlamendi poole, on instrument, mis annab kodanikele õiguse osaleda liidu demokraatias, mis on ette nähtud ELL artikli 10 lõikes 3, kuna see võimaldab neil pöörduda otse komisjoni poole, esitades talle taotluse, et viimane esitaks liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 24). Nagu on märgitud määruse nr 211/2011 põhjenduses 1, on selle õiguse eesmärk tugevdada liidu kodanikuühiskonda ja tõhustada liidu demokraatlikku toimimist (3. veebruari 2017. aasta kohtuotsus Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe *vs.* komisjon, T-646/13, EU:T:2017:59, punkt 18, ja 10. mai 2017. aasta kohtuotsus Efler *vs.* komisjon, T-754/14, EU:T:2017:323, punkt 24).

35 Vastavalt ELTL artikli 24 esimesele lõigule on EKA esitamise korda ja tingimusi täpsustatud määruses nr 211/2011. Selle määruse artiklis 4 on kindlaks määratud kavandatud EKA registreerimise tingimused (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 25).

36 Seega, mis puudutab kavandatud EKA registreerimise protsessi, siis tuleb komisjonil määruse nr 211/2011 artikli 4 alusel analüüsida, kas kavandatud EKA vastab tingimustele, mis on sätestatud muu hulgas selle artikli lõike 2 punktis b, mis näeb ette, et komisjon registreerib kavandatud EKA, kui see „ei jää ilmselgelt välja komisjoni volituste ulatusest, mille kohaselt komisjon on pädev esitama liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks“ (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punktid 26 ja 45).

37 Nagu nähtub kohtupraktikast, tuleb määruse nr 211/2011 artikli 4 lõigete 1 ja 2 kohaselt arvesse võtta kavandatud EKA eset ja eesmärki käsitlevat teavet, mille EKA korraldajad on esitanud kas kohustuslikult või vabatahtlikult vastavalt määruse nr 211/2011 II lisale (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 45, ja 7. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Izsák ja Dabis *vs.* komisjon, C-420/16 P, EU:C:2019:177, punkt 51).

38 Määruse nr 211/2011 „II lisas sätestatud teave“, millele viitab sama määruse artikkel 4, ei piirdu nimelt minimaalse teabega, mis sama lisa kohaselt tuleb registrisse kanda. Kavandatud EKA korraldajate õigusest – mida on tunnustatud määruse nr 211/2011 II lisas – esitada täiendavat teavet või lausa liidu õigusakti eelnõu tuleneb omakorda komisjoni kohustus seda teavet analüüsida sama moodi nagu muud kõnealuse lisa alusel esitatavat teavet, järgides hea halduse põhimõtet, mida meenutatakse määruse nr 211/2011 põhjenduses 10 ja millest tulenevalt on pädeval institutsioonil kohustus hinnata hoolikalt ja erapooletult kõiki konkreetse juhtumi olulisi asjaolusid. Seega selleks, et hinnata, kas kavandatud EKA täidab määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b ette nähtud registreerimise tingimused, peab komisjon läbi vaatama täiendava teabe (3. veebruari 2017. aasta kohtuotsus Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe *vs.* komisjon, T-646/13, EU:T:2017:59, punktid 30–32; vt selle kohta ka 12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punktid 47, 48 ja 50, ning 7. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Izsák ja Dabis *vs.* komisjon, C-420/16 P, EU:C:2019:177, punktid 52–54).

39 Lisaks, kooskõlas EKA taotletavate eesmärkidega, mis on ette nähtud määruse nr 211/2011 põhjendustes 1 ja 2 ning mis seisnevad eelkõige kodanike osaluse julgustamises ja liidu ligipääsetavamaks muutmises, tuleb komisjonil, kellele esitatakse kavandatud EKA, selle määruse artikli 4 lõike 2 punktis b ette nähtud registreerimise tingimust tõlgendada ja kohaldada nii, et oleks tagatud EKA lihtne kasutatavus (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 49, ja 7. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Izsák ja Dabis *vs.* komisjon, C-420/16 P, EU:C:2019:177, punktid 53 ja 64).

40 Järelikult üksnes juhul, kui kavandatud EKA jääb selle eset ja eesmärke arvestades – nagu need tulenevad kohustuslikust ja võimalikust täiendavatest teabest, mida korraldajad on määruse nr 211/2011 II lisa alusel esitanud – ilmselgelt väljapoole niisuguste volituste piire, mille alusel võib komisjon esitada liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks, on komisjonil õigus keelduda viidatud määruse artikli 4 lõike 2 punkti b alusel kavandatud EKA registreerimisest (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 50, ja 7. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Izsák ja Dabis *vs.* komisjon, C-420/16 P, EU:C:2019:177, punkt 54).

41 Määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punkti b sõnastusest nähtub, et komisjon peab tegema tema käsutuses olevate asjaolude alusel esialgse analüüsi, et hinnata, kas kavandatud kodanikualgatus ei jää ilmselgelt välja komisjoni volituste ulatusest; seejärel on täpsustatud, et põhjalikuma analüüsi läbiviimine on ette nähtud kavandatud kodanikualgatuse registreerimisel. Nimelt on selle määruse artikli 10 lõike 1 punktis c ette nähtud, et kui komisjon saab kodanikualgatuse, esitab ta kolme kuu jooksul oma õiguslikud ja poliitilised järeldused kodanikualgatuse kohta ja vajaduse korral koos

põhjendustega meetme, mida ta kavatseb selle suhtes võtta või võtmata jätta (19. aprilli 2016. aasta kohtuotsus Costantini *vs.* komisjon, T-44/14, EU:T:2016:223, punkt 17). Seega, otsus registreerida kavandatud EKA, mis eeldab selle esialgset hindamist õiguslikus plaanis, ei määra ette ära komisjoni hinnangut, mille ta annab määruse nr 211/2011 artikli 10 lõike 1 punkti c alusel vastu võetavas teatises, kus fikseeritakse selle institutsiooni lõplik seisukoht, kas vastuseks EKA-le õigusakti ettepanek esitada või mitte (vt selle kohta 23. aprilli 2018. aasta kohtuotsus One of Us jt *vs.* komisjon, T-561/14, edasi kaevatud, EU:T:2018:210, punktid 79 ja 117).

42 Niisiis on juba otsustatud, et kui komisjon saab kavandatud Euroopa kodanikualgatuse registreerimise taotluse, ei ole tema ülesanne selles etapis kontrollida, kas on esitatud tõendeid kõigi viidatud asjaolude kohta või kas kavandatud EKA põhjendused ja välja pakutud meetmed on piisavad. Komisjon peab määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b ette nähtud tingimuse täitmise hindamisel piirduma küsimustega, kas objektiivselt võttes saab niisuguseid abstraktselt kavandatud meetmeid aluslepingute alusel võtta, sest vastasel juhul rikuks ta eesmärki, milleks on tagada EKA lihtne kasutatavus (7. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Izsák ja Dabis *vs.* komisjon, C-420/16 P, EU:C:2019:177, punktid 62 ja 64).

43 Käesolevas asjas tuleb selleks, et kindlaks teha, kas komisjon on määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b sätestatud tingimust nõuetekohaselt kohaldanud, seega analüüsida, kas kavandatud EKAd arvestades võis komisjon tema käsutuses olnud tõendite esmasel analüüsimisel – vastupidi Rumeenia väidetule – õiguspäraselt registreerimise etapis järeldada, et kavandatud EKA ei jää osas, milles see puudutas niisuguste õigusaktide ettepanekuid nagu need, mis on abstraktselt kavandatud vaidlustatud otsuse artikli 1 lõikes 2, ilmselgelt välja tema volituste ulatusest, mille alusel nimetatud institutsioon võib esitada liidu õigusakti aluslepingute rakendamiseks.

44 Sellega seoses tuleb meenutada, et ELL artikli 5 kohaselt reguleerib liidu pädevuse piire pädevuse andmise põhimõte ja et ELL artikli 13 lõike 2 kohaselt peab iga institutsioon tegutsema talle aluslepinguga antud volituste piires (vt selle kohta 12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punktid 97 ja 98, ning 19. aprilli 2016. aasta kohtuotsus Costantini *vs.* komisjon, T-44/14, EU:T:2016:223, punkt 16). Nimelt ei saa liidu kodanike demokraatlik osalemine, mis on Euroopa kodanikualgatuse institutsiooni aluseks olev eesmärk, kahjustada volituste andmise põhimõtet ja lubada liidul kehtestada õigusakte valdkonnas, milles talle pädevust ei ole antud (19. aprilli 2016. aasta kohtuotsus Costantini *vs.* komisjon, T-44/14, EU:T:2016:223, punkt 53).

45 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb samuti, et liidu õigusakti õigusliku aluse valik peab põhinema objektiivsetel asjaoludel, mis on kohtulikult kontrollitavad ja mille hulka kuuluvad ka õigusakti eesmärk ja sisu (vt 12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Mis puudutab vaidlustatud otsuse artikli 1 lõikes 2 loetletud komisjoni esitatavate aktide ettepaneku eset ja eesmärke, siis näeb kavandatud EKA ette, nagu on märgitud vaidlustatud otsuse põhjendustes 2 ja 3, et see kavandatud EKA näeb ette rea seadusandlike aktide vastuvõtmist, et parandada rahvusvähemuste ja keeleliste vähemuste hulka kuuluvate isikute kaitset ning tugevdada kultuurilist ja keelelist mitmekesisust liidus. Need aktid peaksid hõlmama meetmeid piirkondlike ja vähemuskeelte, haridus- ja kultuuripoliitika, regionaalpoliitika, võrdõiguslikkuse, audiovisuaal- ja muu meediasisu ning piirkondliku (riigi) toetuse valdkonnas. Kavandatud EKA viitab oma lisas sõnaselgelt erinevatele õigusaktidele, mille osas ta palub komisjonil teha ettepanek.

47 Vastupidi Rumeenia väidetele ei ole kavandatud EKA eesmärk mitte ainult tagada rahvus- ja keelevähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste järgimine, vaid ka tugevdada kultuurilist ja keelelist mitmekesisust liidus, nagu nähtub nii selles EKAs välja toodud esemest ja eesmärkidest, kui ka sellest, et arvestati kavandatud EKA lisas loetletud ja täpsustatud erinevate selliste õigusaktide ettepanekute sooviga, mille esitamist parlamendile ja nõukogule korraldajad palusid.

48 Selles kontekstis on oluline rõhutada, et nagu on märgitud eespool punktis 37, on komisjon kavandatud EKA registreerimiseks kohustatud võtma arvesse EKA eset ja eesmärke, nagu need nähtuvad mitte ainult kohustuslikult esitatavast teabest, vaid ka täiendavast teabest, mille korraldajad on esitanud määruse nr 211/2011 II lisa alusel (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 45, ja 7. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Izsák ja Dabis *vs.* komisjon, C-420/16 P, EU:C:2019:177, punktid 51 ja 54).

49 Kohaldades seda kohtupraktikat analüüsis komisjon pärast 3. veebruari 2017. aasta kohtuotsust Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe *vs.* komisjon (T-646/13, EU:T:2017:59), millega eespool punktis 2 nimetatud otsus C(2013) 5969 tühistati, kavandatud EKAd uuesti, võttes aluseks korraldajate esitatud kogu teabe ja arvestades eriti kavandatud EKA lisas esitatud ettepanekute soove õigusaktide kohta, ning järeldas, et osas, milles selles kavandatud EKAs paluti komisjonil esitada ettepanek nende liidu õigusaktide vastuvõtmiseks, mis olid välja toodud vaidlustatud otsuse põhjenduse 4 punktides a–e ja h–k, ei olnud 11-st väljapakutud ettepaneku soovist üheksa ilmselgelt väljaspool komisjoni niisuguste volituste ulatust, mille alusel võib ta esitada ettepaneku liidu õigusakti vastuvõtmiseks aluslepingute rakendamiseks vastavalt määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktile b.

50 Ent nagu mainitud eespool punktis 47 ja nagu komisjon õigesti märkis, peavad õigusaktid, nagu need on loetletud kavandatud EKA lisas ja mis selle institutsiooni sõnul kuuluvad nende volituste kohaldamisalasse, mille kohaselt võib ta esitada liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks kõnealustes valdkondades, ilmselgelt kaasa aitama esiteks selle üldise eesmärgi saavutamisele, milleks on vähemusse kuuluvate isikute õiguste tagamine, kuid teiseks ka otseselt selle üldise eesmärgi saavutamisele, milleks on kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse järgimine ja edendamine liidus.

51 Sellega seoses tuleb täheldada esiteks, et vastavalt ELL artiklile 2 on vähemuste õiguste järgimine üks väärtustest, millel liit põhineb, ja teiseks, et ELL artikli 3 lõike 3 neljas lõik sätestab, et liit austab oma rikkalikku kultuurilist ja keelelist mitmekesisust.

52 Mis puudutab täpsemalt kultuurilise mitmekesisuse tugevdamist, siis on ELTL artikli 167 lõikes 4 sätestatud, et aluslepingute teiste sätete kohaselt tegutsedes võtab liit arvesse erinevaid kultuuriaspekte eriti selleks, et respekteerida ja edendada oma kultuuride mitmekesisust.

53 Vastupidi sellele, mida väidab Rumeenia, ei järeldu sellest siiski, et vaidlustatud otsusega tunnustas komisjon liidu üldist seadusandlikku pädevust vähemusrahvustesse kuuluvate isikute õiguste kaitse valdkonnas, vaid üksnes see, et vähemuste õiguste järgimist ning kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse tugevdamist kui liidu väärtusi ja eesmärke tuleb arvesse võtta liidu tegutsemisel valdkondades, mida kavandatud EKA hõlmab. Nagu Rumeenia on selles kontekstis ise kinnitanud, sisaldab esiteks ELL artikli 3 lõike 3 neljas lõik tingimata üldisi juhiseid liidu tegevuseks teistes valdkondades, ja teiseks on ELL artiklis 2 ette nähtud vähemuste austamine lahutamatu osa liidu väärtustest, mida komisjon peab oma volituste teostamisel järgima.

54 Eelkõige tuleb sellega seoses märkida, et Rumeenia ei sea kahtluse alla liidu pädevust võtta vastu õigusakte konkreetsetes tegevusvaldkondades, mis on loetletud vaidlustatud otsuse põhjenduse 4 punktides a-e ja h-k (vt eespool punkt 7) ning millele on viidatud selle otsuse põhjenduses 5 (vt eespool punkt 8), et saavutada asjasse puutuvates sätetes seatud eesmärgid. Kuid Rumeenia on seisukohal, et liidu pädevus nendes valdkondades ei võimalda komisjonil paluda parlamendil ja nõukogul võtta vastu õigusakte, et saavutada kavandatud EKAs silmas peetud eesmärke, mis on EKA ulatuse määratlevad põhielemendid, kuna nende aktide abil ei saa aidata kaasa asjaomases pädevusvaldkonnas liidu tegevusele seatud eesmärkide saavutamisele. Nii toimides kalduks komisjon liidu volituste osas niisugustes valdkondades, nagu kultuur, haridus, regionaalpoliitika ja riigiabi, kõrvale eesmärgist, milleks need volitused on talle aluslepingutes antud.

55 Selle käsitusega ei saa nõustuda.

56 Nimelt, kuigi komisjonil on liidu pädevusvaldkondades õigus esitada EL toimimise lepingu asjakohaste sätetega taotletavate eesmärkide saavutamiseks õigusakti ettepanekuid, milles võetakse arvesse kavandatud EKA esemeks olevaid väärtusi ja eesmärke, ei tohi ka miski põhimõtteliselt takistada sel institutsioonil esitada konkreetsete aktide ettepanekuid, mis – nagu käesoleval juhul – on mõeldud täiendama liidu tegevust tema pädevusvaldkondades, et tagada ELL artiklis 2 nimetatud väärtuste järgimine ning ELL artikli 3 lõike 3 neljandas lõigus ette nähtud kultuuriline ja keeleline mitmekesisus.

57 Kuivõrd Rumeenia kinnitab selles kontekstis, et liidu pädevuse teostamist piirab ELL artikli 4 lõige 2, mille kohaselt liit austab liikmesriikide rahvuslikku identiteeti, mis on nende poliitiliste ja põhiseaduslike põhistruktuuride lahutamatu osa, siis piisab, kui märkida, et ta ei ole seda väidet millegagi toetanud, eelkõige jättes tõendamata, et vaidlustatud otsuse artikli 1 lõikes 2 abstraktselt kavandatud meetmete võtmine on nimetatud sättega tingimata vastuolus, sest nendega soovitakse liidu pädevusvaldkondades tagada nende väärtuste järgimine, millele liit põhineb ja milleks on ka vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste järgimine, ning saavutada ELL artiklis 3 sätestatud eesmärke, mille hulka kuulub ka liidu kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse austamine.

58 Kuna Rumeenia väidab, et kui komisjon registreerib kavandatud Euroopa kodanikualgatuse osaliselt, võib ta kahjustada korraldajate sõltumatust ning muuta sobimatult kavandatud EKA selles ette nähtud eset, siis piisab, kui märkida, et korraldajad avaldasid EKA punktis 8 „Kaitseklausel“ soovi, et 11-st kavandatud ettepaneku soovist igaüht kontrollitaks eraldi ja et kui mõni neist tunnistatakse vastuvõetamatuks, ei peaks see mõjutama teisi kavandatud ettepanekute soove. Seega oleks kavandatud EKA osaline registreerimine – mis ei kahjusta kaugeltki korraldajate sõltumatust ega ole võetav kavandatud EKA selles ette nähtud eseme muutmisena – vaid korraldajate endi poolt kavandatud EKAs ametlikult väljendatud tahe juhuks, kui komisjon jõuab järeldusele, et osa kõnealustest meetmetest väljub ilmselgelt tema volituste piirest.

59 Lõpuks tuleb tagasi lükata ka Rumeenia argumendid, mille kohaselt ei aita asjasse puutuvad erinevate õigusaktide ettepanekute soovid mingil viisil kaasa liidu tegevusele asjakohases pädevusvaldkonnas seatud eesmärkide saavutamisele.

60 Mis puudutab esiteks „keelt“, „haridust“ ja „kultuuri“ puudutavaid meetmeid, mida on nimetatud kavandatud EKA punktis 2 ja mille vastuvõtmiseks pakuvad korraldajad õigusliku alusena välja ELTL artikli 167 lõike 5 esimest taanet ja artikli 165 lõike 4 esimest taanet, siis märgib komisjon asjakohaselt, et mõiste „kultuur“ – mis on pealkirjaks EL toimimise lepingu XIII jaotisele, millesse ELTL artikkel 167 kuulub – viitab selle artikli lõikes 4 kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse austamisele, mis on tõstetud ELL artiklis 3 liidu eesmärkide hulka, ja et mõiste „haridus“, mis on osa pealkirjast EL toimimise lepingu XII jaotisele, millesse kuulub ka ELTL artikkel 165, hõlmab elemente, mis on seotud liidu keelelise mitmekesisuse edendamisega, mis on ka üks erieesmärke, mida nimetatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (ELT 2013, L 347, lk 50) – mis on vastu võetud ELTL artikli 165 lõike 4 alusel, nagu ka kavandatud EKAs mainitud „keelt“ puudutavad muud õigusaktid – artikli 5 lõike 1 punktis e.

61 Lisaks, kohaldades ELTL artikli 167 lõike 5 teist taanet, võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal vastu võtta soovitusi, et aidata kaasa selles artiklis seatud eesmärkide saavutamisele, mistõttu kavandatud akti, milleks on „nõukogu soovitus „liidus kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kaitse ja edendamise kohta““ abstraktses plaanis, ei saa pidada ilmselgelt väljuvaks komisjoni nende volituste raamest, mille kohaselt see institutsioon võib esitada õigusakti ettepaneku selle sätte rakendamiseks.

62 Lõpuks, nagu märgitud eespool punktis 56, ei takista asjaolu, et ELTL artiklites 165–167 ei ole mainitud nende konkreetsete eesmärkide seas rahvus- ja keelevähemuste hulka kuuluvate isikute austamist, liidul nende sätete alusel teostatava pädevuse raames võtta vastu meetmeid, mis seda eesmärki arvesse võtab.

63 Teiseks, mis puudutab kavandatud EKA punktides 3.1 ja 3.2 nimetatud „regionaalpoliitika“ meetmeid, täpsemalt ettepanekuid ELTL artiklite 177 ja 178 alusel seoses piirkondlike fondidega, samuti neid, mis puudutavad määruse nr 1291/2013 muutmist ja põhinevad ELTL artikli 173 lõikel 3 ja artikli 182 lõikel 1 ning on seotud programmiga „Horisont 2020“, siis ole nende meetmete eesmärk mitte laiendada liidu pädevuse kohaldamisala, vaid see, et programmide rahastamiseks kasutataks olemasolevat pädevust. Seega, mis puudutab piirkondlikke fonde, siis mainitakse vaidlustatud otsuse artikli 1 lõike 2 neljandas taandes „määrust, millega kohandatakse struktuurifondide ülesannete, peamiste eesmärkide ja organisatsiooni struktuuri suhtes kohaldatavaid üldeeskirju, et võtta arvesse vähemuste kaitset ja kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse edendamist, tingimusel et rahastatavad meetmed tugevdavad liidu majanduslikku, sotsiaalset ja piirkondlikku seotust“. Programmi „Horisont 2020“ osas, nagu märgib asjakohaselt komisjon, on määruse nr 1291/2013 võimaliku muutmise eesmärk parandada sellise lisandväärtuse analüüsi, mida võivad anda rahvusvähemused ning kultuuriline ja keeleline mitmekesisus ELi eri paikade sotsiaalsele ja majanduslikule arengule.

64 Eeltoodule lisandub asjaolu, et nagu märgitud muu hulgas eespool punktis 56, ei tähenda erinevalt Rumeenia väidetust see, et ELTL artiklid 173, 177, 178 ja 182 ei maini oma konkreetsete eesmärkide seas rahvus- ja keelevähemuste hulka kuuluvate isikute austamist, et liit ei saa nende sätete alusel teostatava pädevuse raames võtta vastu meetmeid, mis niisuguseid eesmärke arvestavad.

65 Seoses Rumeenia etteheitega, et ületatud on rahvusvahelise õigusega ette nähtud piire, mille ulatuses võib riik teise riigi territooriumil asuva oma rahvusvähemuse kaitseks samme astuda, märgib komisjon samuti õigesti, et EKA raames välja pakutud õigusaktide kooskõla hindamine selliste õigusnormidega ei mõjuta määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b ette nähtud registreerimise tingimuse analüüsi.

66 Kolmandaks, mis puudutab „kodakondsuseta isikute“ suhtes välja pakutud ja kavandatud EKA punktis 5.2 viidatud meetmeid, mis peaksid tagama nende isikute ja liidu kodanike võrdse kohtlemise ning mille vastuvõtmiseks soovitavad korraldajad tugineda ELTL artikli 79 lõikele 2, siis märkis komisjon õigesti, et liidu tasandil on vastu võetud palju õigusakte, mida kohaldatakse eelkõige kodakondsuseta isikute suhtes, näiteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2011. aasta direktiiv 2011/51/EL, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ, et laiendada selle reguleerimisala rahvusvahelise kaitse saajatele (ELT 2011, L 132, lk 1), sealhulgas akte, mis reguleerivad kodakondsuseta isikute ja liidu kodanike võrdset kohtlemist. Paludes komisjonil esitada muudatusettepanekud regulatsiooni, mis käsitleb „kodakondsuseta isikuid, et pikka aega kodakondsuseta olnud isikute ja nende perekondade õigused sarnaneksid liidu kodaniku õigustele“, võis kavandatud EKAd abstraktselt vaadelduna käsitleda nii, et see ei välju ilmselgelt komisjoni nende volituste piirest, mille kohaselt komisjon võib esitada liidu õigusaktide ettepanekuid aluslepingute rakendamiseks.

67 Neljandaks, mis puudutab kavandatud EKA punktis 6.1. esitatud soovi kehtestada ELTL artikli 118 alusel „ühtne autoriõigus“ nii, et kogu liitu käsitataks autoriõiguse seisukohast siseturuna, siis tuleb märkida, et selles artiklis on ette nähtud, et liit on pädev kehtestama meetmeid selleks, et luua Euroopa intellektuaalomandi õigused, mis tagaksid intellektuaalomandi õiguste ühetaolise kaitse kogu liidus.

68 Nagu on märgitud eespool punktis 56, ei takista asjaolu, et ELTL artiklis 118 ei ole rahvus- ja keelevähemuste hulka kuuluvate isikute austamist konkreetsete eesmärkide hulgas nimetatud, liidul vastu võtta selle sätte alusel teostatava pädevuse raames meetmeid, mis seda eesmärki arvesse võtavad.

69 Seoses Rumeenia etteheitega, et ületatud on rahvusvahelise õigusega ette nähtud piire, mille ulatuses võib riik teise riigi territooriumil asuva oma rahvusvähemuse kaitseks samme astuda, siis tuleb veel kord esile tuua asjaolu, et küsimus, kas EKAs soovitatud õigusaktid on nende normidega kooskõlas, ei mõjuta määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b ette nähtud registreerimise tingimuse analüüsi.

70 Viiendaks, mis puudutab kavandatud EKA punktis 6.2 esitatud „audiovisuaalmeedia teenuseid“ käsitleva direktiivi 2010/13 ELTL artikli 53 lõike 1 ja artikli 62 alusel muutmise soovitust, mille eesmärk on tagada teenuste osutamise vabadus ja audiovisuaalsisu kättesaadavus piirkondades, kus elavad rahvusvähemused, siis tuleb samuti märkida, et miski ei takista komisjoni tegemast nimetatud direktiivi muutmise ettepanekut, milles võetaks arvesse rahvus- ja keelevähemuste hulka kuuluvate isikute austamisega seotud probleeme, ning Rumeenia argumendid, mis põhinevad ühelt poolt ELTL artikli 56 ja ELL artikli 2 väidetaval rikkumisel ja teiselt poolt rahvusvahelise õigusega kehtestatud nende piiride ületamisel, mille ulatuses võib riik teise riigi territooriumil asuva oma rahvusvähemuse kaitseks samme astuda, on määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b sätestatud registreerimise tingimuse hindamise staadiumis tulemusetud. Kuivõrd see etteheide viitab täpsemalt ELL artikli 2 rikkumisele, võib seda liiatigi analüüsida määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis d sätestatud tingimuse seisukohast, mis keelab komisjonil registreerida kavandatud EKAd, mis on ilmselgelt vastuolus liidu väärtustega, nagu need on sätestatud ELL artiklis 2, ehk sättes, mida käesolev väide aga ei käsitle.

71 Kuuendaks tuleb märkida seoses kavandatud EKA punktis 7 esitatud soovitusega, mis puudutab ELTL artikli 107 lõike 3 punktil e põhinevat „grupierandit projektide puhul, millega edendatakse rahvusvähemusi ja nende kultuuri“, et komisjon meenutas õigesti, et vastavalt ELTL artikli 107 lõike 3 punktile d võib abi kultuuri edendamiseks ja kultuuripärandi säilitamiseks pidada tema analüüsi tulemusena siseturuga kokkusobivaks, kui niisugune abi ei kahjusta kaubandustingimusi ja konkurentsi liidus määral, mis oleks vastuolus ühiste huvidega. Kuivõrd Rumeenia väidab, et see soovitus võib viia diskrimineerimiseni etniliste kriteeriumide alusel, takistada konkurentsi ja ületada piire, mille raames sugulasriik võib sekkuda teise riigi territooriumil elavate rahvusvähemuste kaitsesse, siis tuleb viidata eelnevalt esitatud põhjenduskäigule, mille kohaselt need argumendid ei mõjuta määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b ette nähtud registreerimise tingimuse hindamist ja Rumeenia ei ole käesoleva väite raames viidanud selle määruse artikli 4 lõike 2 punkti d rikkumisele.

72 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb asuda seisukohale, et Rumeenia väidab vääralt, et komisjon on teinud hindamisvea ja rikkunud ELTL artikli 5 lõiget 2 ja määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punkti b, kui ta järeldas kavandatud EKA registreerimise etapis – ja ilma et see piiraks vajaduse korral põhjalikumat analüüsi määruse nr 211/2011 artikli 10 kohaldamise raames –, et objektiivselt võttes ei jää selliste õigusaktide vastuvõtmise soovitused, nagu on ette nähtud vaidlustatud otsuse artikli 1 lõikes 2 ja mida kavandatakse abstraktselt, „ilmselgelt välja“ komisjoni nende volituste ulatusest, mille kohaselt võib komisjon esitada õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks.

73 Järelikult tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, mille kohaselt on rikutud ELTL artikli 296 teist lõiku

74 Rumeenia väidab, et ELTL artikli 296 teises lõigus ette nähtud põhjendamiskohustust ei ole määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 3 teises lõigus täpsemalt reguleeritud. See kohustus on oluline vorminõue, mis tagab tema kui privilegeeritud hageja kaitseõiguste järgimise ning aitab saavutada üldisema eesmärgi tagada, et liidu kohus saab õiguspärasuse üle kontrolli teostada. Põhjendus peab vastama asjaomase akti laadile ning sellest peab selgelt ja üheselt selguma akti andnud institutsiooni arutluskäik. Lisaks peab kohtupraktika kohaselt liidu institutsioon esitama oma arutluskäigu selgelt, kui tema otsus erineb oluliselt varasematest otsustest nagu käesoleval juhul, kus ta teeb täiesti erineva otsuse võrreldes eespool punktis 2 mainitud otsusega C(2013) 5969 final. Põhjendamiskohustus on ka seda olulisem, kui kavandatud EKA registreeritakse, kuivõrd määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b ette nähtud tingimuse eesmärk on tagada pädevuse andmise aluspõhimõtte järgimine. Lõpuks, kuna komisjonil on ulatuslik kaalutlusõigus küsimuses, kas kavandatud EKA jääb või mitte ilmselgelt välja tema nende volituste ulatusest, mille kohaselt ta võib esitada õigusakti ettepaneku, on

põhjendamiskohustuse järgimine olulise tähtsusega, et oleks võimalik kontrollida, kas pole tehtud hindamisvigu või kas esinevad faktilised ja õiguslikud asjaolud, millest sõltub komisjoni kaalutlusõiguse teostamine.

75 Rumeenia on aga seisukohal, et vaidlustatud otsuses on küll põhjendustes 2 ja 3 esile toodud kavandatud EKA ese ja eesmärgid, kuid esitamata jäetud põhjused, miks komisjon on pädev tegema ettepanekuid õigusaktide suhtes, mis on selle esemega hõlmatud ja mille eesmärk on nendes sätestatud kaitseeesmärgid. Komisjon piirdus sellega, et ta loetles vaidlustatud otsuse põhjenduses 4 üles need üheksa õigusaktide vastuvõtmise soovi, mis registreeriti. Kuigi komisjon märkis vaidlustatud otsuse põhjendustes, et liidu pädevusse kuuluva poliitika raames tehtavad seadusandlike aktide ettepanekud, mis on esitatud üldiselt vaidlustatud otsuse põhjenduses 5, on vastuvõetavad, lubas ta otsuse resolutsioonis allkirjade kogumist niisuguste seadusandlike aktide ettepanekute jaoks, mis kuuluvad küll komisjoni üldise pädevuse valdkonda, kuid mis edendavad rahvus- või keelevähemust ning kultuurilist ja keelelist mitmekesisust. Lisaks ei viidata vaidlustatud otsuses kusagil ELL artiklites 2 ja 3 sätestatud liidu väärtustele ja eesmärkidele.

76 Samuti, kuigi komisjon toob vaidlustatud otsuse põhjendustes 2 ja 3 välja EKA eesmärgid ja selles käsitletavad valdkonnad, nimelt rahvusvähemusse kuuluvate isikute kaitse ning kultuuriline ja keeleline mitmekesisus, ei esita see institutsioon mingeid täpsustusi, millest nähtuks, et tal puudub pädevus nendes valdkondades, konkreetsemalt rahvusvähemuste hulka kuuluvate isikute kaitse valdkonnas, kuigi ta tegi seda näiteks kahe teise algatuse vastuvõetamatuse tõttu tagasilükkamist põhjendades. Selline ilmselgelt ebapiisav põhjendamine takistab ühelt poolt huvitatud isikutel mõista kavandatud EKA registreerimise põhjuseid ja sellele reageerida, ning teiselt poolt Üldkohtul teostada kontrolli vaidlustatud otsuse õiguspärasuse üle.

77 Liiatigi on vaidlustatud otsus väidetavalt sõnastatud üldiselt ja stereotüüpselt ning selles ei ole ära toodud põhjendusi, millele tuginedes jõudis komisjon järeldusele, et kavandatud EKA osaline registreerimine on võimalik, kuigi selles võeti absoluutselt vastupidine hoiak võrreldes otsusega C(2013) 5969 final.

78 Komisjon, keda toetab Ungari, vaidleb Rumeenia argumentidele vastu.

79 Olgu meenutatud, et ELTL artikli 296 teises lõigus ette nähtud õigusaktide põhjendamise kohustus kehtib kõigi aktide suhtes, mille peale võib esitada tühistamishagi (1. oktoobri 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* nõukogu, C-370/07, EU:C:2009:590, punkt 42). Sellest tuleneb, et hoolimata asjaolust, et määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 3 teine lõik sätestab komisjonile kohustuse teavitada korraldajaid oma otsuse põhjendustest üksnes juhul, kui ta keeldub kavandatud EKA registreerimisest, laieneb vaidlustatud otsusele põhjendamiskohustus ka siis, kui komisjon otsustab selles registreerida kavandatud EKA lisas märgitud 11-st õigusakti ettepaneku soovist üheksa.

80 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peavad ELTL artiklis 296 nõutud õigusakti põhjendused vastama asjaomase akti laadile ning neist peab selgelt ja üheselt selguma akti andnud institutsiooni arutluskäik, mis võimaldab huvitatud isikutel võetud meetme põhjuseid mõista ja pädeval kohtul järelevalvet teostada (vt 12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

81 Nagu väljakujunenud kohtupraktikast samuti ilmneb, tuleb põhjendamise nõuet hinnates arvestada juhtumi asjaolusid. Ei ole nõutud, et põhjenduses oleks esile toodud kõik asjasse puutuvad faktilised ja õiguslikud asjaolud, kuna kontrollides akti põhjenduse vastavust ELTL artikli 296 nõuetele tuleb lisaks akti sõnastusele arvestada akti konteksti ja kõiki asjasse puutuva valdkonna õigusnorme (vt 12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

82 Lisaks on vaja põhjendamiskohustust kui olulist vorminõuet eristada põhjenduste põhjendatuse kontrollist, mida teostatakse akti sisulise õiguspärasuse kontrollimisel ja mis eeldab, et kohus kontrollib, kas põhjendustes, millel akt põhineb, esineb viga või mitte (vt selle kohta 2. aprilli 1998. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Sytraval ja Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, punktid 66–68).

83 Rumeenia hinnangul tuleneb kohtupraktikast (vt selle kohta 21. novembri 1991. aasta kohtuotsus Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, punkt 14, ja 13. detsembri 2007. aasta kohtuotsus Angelidis *vs.* parlament, T-113/05, EU:T:2007:386, punkt 61), et põhjendamiskohustuse järgimine on veelgi tähtsam juhul, kui liidu institutsioonil on suur kaalutlusõigus, nagu käesolevas asjas. Nimelt, vaid nii saab liidu kohus kontrollida, kas täidetud on faktiliste ja õiguslike asjaoludega seotud tingimused, millest sõltub kaalutlusõiguse teostamine.

84 Kuid vastupidi Rumeenia väitele ei ole komisjonil kavandatud EKA registreerimisel ulatuslikku kaalutlusõigust, kuna määruse nr 211/2011 artikli 4 lõikes 2 on sätestatud, et see institutsioon „registreerib" kodanikualgatuse, kui selle määruse artikli 4 lõike 2 punktides a–d sätestatud tingimused on täidetud, see tähendab muu hulgas siis, kui kavandatud EKA ei jää ilmselgelt välja komisjoni volituste ulatusest, mille kohaselt ta on pädev esitama liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks. Samas, kui esialgne analüüs näitab selgelt, et viimati nimetatud tingimus ei ole täidetud, „keeldub" komisjon kavandatud EKA registreerimisest, nagu see on sätestatud määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 3 esimeses lõigus.

85 Komisjonil on seda vähem kaalutlusõigust, et on otsustatud, et vastavalt EKA eesmärkidele – nagu need on ette nähtud määruse nr 211/2011 põhjendustes 1 ja 2 ning milleks on muu hulgas kodanike osalemise julgustamine ja liidu ligipääsetavamaks muutmine – tuleb selle määruse artikli 4 lõike 2 punktis b ette nähtud registreerimise tingimust komisjonil, kellele kavandatud EKA on esitatud, tõlgendada ja kohaldada nii, et oleks tagatud EKA lihtne kasutatavus (12. septembri 2017. aasta kohtuotsus Anagnostakis *vs.* komisjon, C-589/15 P, EU:C:2017:663, punkt 49, ja 7. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Izsák ja Dabis *vs.* komisjon, C-420/16 P, EU:C:2019:177, punktid 53 ja 64).

86 Käesolevas asjas tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud otsuse põhjendustes on välja toodud selle vastuvõtmise aluseks olnud asjaolud ning et Rumeenia sai analüüsida vaidlustatud otsuse aluseks olevaid põhjendusi, nagu seda näitavad ka kõik käesoleva hagi põhjendamiseks esitatud argumendid.

87 Nii märkis komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 6 selgelt, et EKA ei ületa selles osas, mis käsitleb aluslepingute rakendamiseks komisjoni esitatavaid liidu õigusaktide ettepanekuid, millele on osundatud põhjenduse 4 punktides a–e ja h–k, ilmselgelt komisjoni volitusi esitada liidu õigusakti ettepanekuid. See järeldus eelneb vaidlustatud otsuse põhjenduses 5 esitatud ja käesolevas kohtuotsuses eespool punktis 8 esitatud kokkuvõttele valdkondadest, milles võidakse vastu võtta liidu õigusakte aluslepingute kohaldamiseks.

88 Põhjendamiskohustusega vastuolus olevaks ei saa pidada asjaolu, et kavandatud EKA registreerimise etapis, mis eeldab küll sellele esialgse hinnangu andmist õiguslikus plaanis, kuid mis ei otsusta ette ära komisjoni hinnangut tema teatises, mille ta võtab vajaduse korral vastu määruse nr 211/2011 artikli 10 lõike 1 punkti c alusel (23. aprilli 2018. aasta kohtuotsus One of Us jt *vs.* komisjon, T-561/14, edasi kaevatud, EU:T:2018:210, punkt 117), piirdub see institutsioon sellega, et toob välja – nagu ta tegi vaidlustatud otsuse põhjenduses 5 – üldiselt valdkonnad, milles liidu õigusakte võib vastu võtta ja mis ühtivad valdkondadega, milles EKA korraldajad on õigusaktide ettepanekute esitamist soovinud, järeldades sellest, et kavandatud EKA ei jää ilmselgelt välja komisjoni volituste ulatusest, märkimata ära asjaolu, et kavandatud EKAs välja toodud meetmete eesmärk on rahvus- ja keelevähemustesse kuuluvate isikute kaitse parandamine ning liidu kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse tugevdamine.

89 Kuivõrd Rumeenia väidab selles kontekstis, et komisjon on rikkunud oma põhjendamiskohustust, kuna ta muutis oma seisukohta võrreldes eespool punktis 2 mainitud otsuses C(2013) 5969 väljendatud seisukohaga, selgitamata selle muutmise põhjusi, siis tuleb esimesena märkida, et vaidlustatud otsuse põhjendusest nähtub selgelt, et erinevalt otsusest C(2013) 5969 võttis komisjon Euroopa Kohtu ja Üldkohtu praktikat kohaldades kavandatud EKA osalisel registreerimisel arvesse korraldajate esitatud täiendavat teavet sama moodi nagu kohustuslikult arvesse võetavat teavet, et kontrollida, kas määruse nr 211/2011 artikli 4 lõike 2 punktis b sätestatud tingimus on täidetud. Lisaks oli komisjon otsuses C(2013) 5969 juba mõista andnud, et kavandatud EKA lisas esitatud teatud õigusaktide ettepanekute soovid võisid eraldi vaadelduna jääda tema nende volituste piiresse, mille kohaselt oli ta pädev esitama liidu õigusakti ettepaneku aluslepingute rakendamiseks.

90 Teisena, mis puudutab komisjoni otsust nõustuda kavandatud EKA osalise registreerimisega – mille suhtes Rumeenia samuti kritiseerivalt leiab, et see ei olnud vaidlustatud otsuses põhjendatud –, siis väitis komisjon Üldkohtus, et pärast eespool punktis 2 mainitud otsuse C(2013) 5969 vastuvõtmist tema seisukoht muutus ning et ta oli jõudnud järeldusele, et selline registreerimine julgustab kodanike osalemist demokraatias ja muudab liidu ligipääsetavamaks.

91 Sellega seoses tuleb täheldada esiteks, et vaidlustatud otsuse põhjenduses 10 on märgitud, et EKA eesmärk on parandada liidu demokraatlikku toimimist, võimaldades igal kodanikul osaleda liidu demokraatias Euroopa kodanikualgatuse kaudu, ja teiseks, et vastavalt nimetatud otsuse põhjendusele 11 peaksid EKA kord ja tingimused selleks, et julgustada kodanike osalust ja muuta liit ligipääsetavamaks, olema selged, lihtsad, kasutajasõbralikud ning vastama kodanikualgatuse olemusele, pärast mida järeldas komisjon vaidlustatud otsuse põhjenduses 12, et kavandatud EKA tuleb registreerida osaliselt.

92 Järelikult, isegi kui ELTL artiklis 296 nõutud põhjendus ei tähenda põhimõtteliselt seda, et otsuse vastuvõtja esitab põhjendused, mille alusel jõudis ta asjasse puutuva õigusnormi teatud tõlgenduseni, ja kuigi piisab, kui nimetatud institutsioon esitab otsuse ülesehituses olulist tähtsust omavad asjaolud ja õiguslikud kaalutlused, siis tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud otsuses on igal juhul esitatud õiguslikult piisavalt need põhjendused, mille alusel ta otsustas kavandatud EKA osaliselt registreerida.

93 Lisaks sellele, et kuivõrd Rumeenia heidab komisjonile ette ka seda, et viimane ei ole vaidlustatud otsuses viidanud ELL artiklitele 2 ja 3, sest selle liikmesriigi arvates ei anna need sätted üksi liidule seadusandlikku pädevust, siis piisab, kui tõdeda, et see järeldus väljub vaidlustatud otsuse üldisest kontekstist, eriti eespool punktis 2 mainitud otsuse C(2013) 5969 kontekstist, mille jätkuna võetigi vastu vaidlustatud otsus, mille põhjenduses 8 meenutatakse meetmete osas, mille registreerimisest keelduti ja mis ei ole käesoleva hagi ese, et ELL artikli 3 lõige 3 üksi ei ole institutsioonide mis tahes tegevuse õiguslik alus.

94 Eeltoodut arvestades tuleb teine väide tagasi lükata ja seetõttu jätta hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

95 Vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna Rumeenia on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb jätta tema kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt vastavalt komisjoni nõudele välja komisjoni kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seotud kulud.

96 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1 kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ise oma kohtukulud. Sellest tulenevalt kannab Ungari ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda)

otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**

2. **Jätta Rumeenia kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seotud kulud.**

3. **Jätta Ungari kohtukulud tema enda kanda.**

Prek Buttigieg Costeira

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 24. septembril 2019 Luxembourgis.

Allkirjad